

Men kan, menen wij, die nederlaag niet losmaken van Stalins beleid. De Russische dictator was het tegendeel van een avonturier; hij was afkerig van revoluties die hij niet van meet af aan beheerste, en hij voelde er bovendien kennelijk niets voor om de spanningen die al met de Engelsen bestonden inzake de toekomst van Polen en in mindere mate die van Hongarije, Roemenië en Bulgarije, nog belangrijk te versterken door te gedogen dat in Griekenland een situatie zou ontstaan waarin met Russische wapens tegen de Engelsen zou worden gevochten. Afgevaardigden van de Griekse communistische partij (zij had zonder overleg met Moskou haar beleid bepaald) hadden in Sofia de Russen en in Belgrado Tito en de zijnen gesmeekt om gewapende steun – zij hadden nul op het rekest gekregen.

★

Voorzover de Nederlandse ondergrondse pers zich er over uitsprak, oefende zij kritiek uit op Churchills beleid. *De Waarheid* nam het op voor 'de Griekse democraten' en stelde de eis 'Handen af van Griekenland!'¹ 'Wat er thans in Griekenland gebeurt is', aldus *Het Parool* in de dagen waarin Churchill en Eden in Athene waren, 'een schervengericht waarbij het Griekse volk te kennen geeft dat het op hele en halve voorvechters van het *ancien régime* niet gesteld is.'² Twee weken later schreef hetzelfde blad:

'Al belijdt Churchill met de mond dat een linkse of rechtse regering . . . hem om het even is, zijn werkelijke gedachte verraadt hij toch wanneer hij tot dusver in de praktijk steeds de kant van de rechtse koos³ en deze blijkbaar pas los laat, wanneer het helemaal niet anders meer kan.'⁴

Een kritiek als door *Het Parool* geuit, was gebaseerd op de berichtgeving van de *BBC* en Radio Oranje die beide melding hadden gemaakt van de kritische opmerkingen inzake het beleid van de Engelse regering van de zijde van een groot deel van de Engelse pers en van de linkervleugel van de Labourpartij in het Lagerhuis. Churchill en Eden vonden evenwel in

¹ *De Waarheid*, 20 dec. 1944, p. 1–2. ² *Het Parool*, 79 (26 dec. 1944), p. 2. ³ Dit was, wat Griekenland betrof, juist, wat Joegoslavië aanging, niet. ⁴ *Het Parool*, 80 (9 jan. 1945), p. 3–4.